

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ
підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус вибіркового освітнього компонента «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ» підготовки бакалавра.

Розробник: Лойко Ірина Михайлівна, асистент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Індика С. Я.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

протокол № 6 від 21 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	22 Охорона здоров'я 227 Терапія та реабілітація Фізична терапія, ерготерапія Бакалавр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150 / 5		Рік навчання: 3-й
		Семестр: 6-й
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

ППІ Лойко Ірина Михайлівна

Посада: асистент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Контактна інформація: (+380975867072)

Дні занять: заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Фізична терапія при захворюваннях внутрішніх органів» укладено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача бакалаврського рівня. Вибірковий освітній компонент спрямований на формування у здобувачів освіти системних знань щодо механізмів розвитку соматичної патології та можливостей застосування засобів фізичної терапії у комплексному відновленні функціонального стану пацієнтів.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів уявлення про систему знань щодо фізичної терапії та ерготерапії та правил їх призначення в клініці внутрішньої медицини, набуття здобувачами знань про можливості використання цих засобів для найбільш ефективного і раннього повернення хворих до побутових і трудових процесів.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є: поглибити та закріпити теоретичні знання здобувачів освіти у питаннях клініки внутрішніх захворювань та наукових уявлень про етіологію, патогенез, клінічні прояви захворювань у клініці внутрішньої медицини; навчити організувати систему реабілітаційних заходів терапевтичних захворювань; поглибити знання диференційованого призначення методів та засобів фізичної терапії та ерготерапії, а також обґрунтування вибору їх дозування, тривалості курсу лікування, повторюваності та поєднання з іншими методами терапії в клініці внутрішньої медицини; вміти критично оцінювати медичну інформацію з позиції доказової медицини.

3. Soft skills.

Зміст soft skills	Методи навчання
Критичне мислення	Метод Сократа
Аналітичне мислення	Кейс-метод (метод конкретних ситуацій)
Креативність	Моделювання ситуацій
Лідерство	Симуляція – імітація реальних клінічних ситуацій або процедур
Когнітивна гнучкість	Творчі вправи
Уміння працювати в команді	Дебати
Тайм менеджмент	Виконання індивідуальних завдань
Уміння комунікувати	Евристичний метод
Адаптивність	Майстер-клас
Самонавчання та саморозвиток	Виконання індивідуальних завдань
Емоційний інтелект та управління емоціями	Створення ситуацій емоційно-етичних переживань

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю / Бали
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Фізіологія ШКТ та рухова активність. Порухення довільного контролю за кишківником.	15	2	2	1	10	ДС+ІРС / 5
Тема 2. Фізична терапія при виразковій хворобі шлунка та 12-палої кишки та гастритах.	13	-	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 3. Фізична терапія при жовчекам'яній хворобі та холециститі.	13	-	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 4. Фізична терапія при патології кишечника	15	2	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 5. Фізична терапія при ожирінні.	15	2	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 6. Фізична терапія при цукровому діабеті.	15	2	2	1	10	ДС+ІРС / 5
Тема 7. Фізична терапія при подагрі.	13	-	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 8. Фізична терапія при дисфункціях щитовидної залози.	18	-	2	1	15	ДС+ІРС, Р / 5
Тема 9. Фізична терапія при хворобах сечовидільної системи (нетримання сечі, пієлонефрит,	20	2	2	1	15	ДС+ІРС, Р / 5

гломерулонефрит, сечокам'яна хвороба)						
Тема 10. Фізична терапія при системних хворобах сполучної тканини.	13	-	2	1	10	ДС+ІРС, Р / 5
Разом годин/ Балів	150	10	20	10	110	200 балів

Форма контролю*: ДС – дискусія, ІРС – індивідуальна робота здобувача освіти, Р – реферат.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко. Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру лабораторних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на лабораторних заняттях та на підсумкових контрольних роботах під час вивчення відповідних тем.

Тема	Кількість годин
1. Поняття про внутрішні хвороби та фізичну терапію, ерготерапію при різних нозологіях. 2. Акромегалія. 3. Гіпопаратиреоз. Гіперпаратиреоз. 4. Хвороба Іценко – Кушинга. 5. Феохромцитома. Клімактеричний синдром. 6. Нецукровий діабет. Хвороба Аддісона. 7. Синдром Рейтера. СЧВ. 8. Системна склеродермія. Остеопороз. Системні васкуліти. 9. Синдром Рейно. 10. Захворювання суглобів ревматологічного профілю. 11. Спланхноптоз. 12. Хронічний гепатит. Цироз печінки. 13. Хвороби оперованого шлунку. Хвороба Крона. 14. Кила стравоходного отвору діафрагми. 15. Нефроптоз. 16. Гостра та хронічна ниркова недостатність. 17. Хронічна хвороба нирок.	110
Всього годин	110

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення вибіркового освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття, дотримуватися правил техніки безпеки, мати засоби індивідуального захисту та

спецодяг.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на [платформі](#) дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки для проходження тестування та роботи з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Оцінювання здійснюється згідно [Положення](#) про електронний журнал.

У разі переходу на дистанційне навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до [Положення](#) про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності регламентується чинними законодавчими актами України та внутрішніми документами університету: [Кодексом академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки та Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки](#), які встановлюють загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечують дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. У разі пропуску заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі за графіком відпрацювання згідно з [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти

спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

У разі порушення дедлайнів виконання завдань, без поважних причин, робота може оцінюватися на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, забезпечується відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки Також здобувачі вищої освіти мають право на зарахування певної кількості балів, відповідно до [Положення](#) про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача за умови, що здобувач виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 200 балів).

У випадку, якщо здобувач набрав менше, ніж 120 бали, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

Повторне складання підсумкового контролю допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
1–119	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной; ред. Ю. О. Лянной. Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. 368 с
2. Методи обстеження в фізичній терапії, ерготерапії: навчальний посібник; уклад.: Цанько І. І., Антонова-Рафі Ю. В., Куріло С. М., Данько Д. І. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 162 с.
<https://ela.kpi.ua/handle/123456789/55675>.
3. Основи менеджменту, маркетингу та економіки в галузі охорони здоров'я: навчальний посібник; уклад.: І. Ю. Худецький, Ю. В. Антонова-Рафі, Е. Е. Пономарьов. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 200 с.
<https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50666>
4. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії: навч. посіб. / [Н. А. Добровольська та ін.; під ред. Н. А. Добровольської та ін.]; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського. Київ: Гельветика, 2020. 367 с.
5. Реабілітація хворих на ревматичні хвороби в практиці лікаря загальної практики – сімейного лікаря / Л. В. Хіміон [та ін.] // Сімейна медицина. 2020. № 5/6 (91-92). С. 8-13.
6. Фізична терапія в клініці внутрішніх хвороб : навч. посіб. для студентів 1 курсу магістратури III медичного факультету в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / Н.І. Капшитар [та ін.]. Запоріжжя : ЗДМУ, 2022. 172 с.

Додаткова:

1. Cosentino F, Grant PJ, Aboyans V, Bailey CJ, Ceriello A, Delgado V, Federici M, Filippatos G, Grobbee DE, Hansen TB, Huikuri HV, Johansson I, Juni P, Lettino M, Marx N, Mellbin LG, Ostgren CJ, Rocca B, Roffi M, Sattar N, Seferovic PM, SousaUva M, Valensi P, Wheeler DC. (2020). ESC Scientific Document Group. 2019 ESC Guidelines on diabetes, pre-diabetes, and cardiovascular diseases developed in collaboration with the EASD. *Eur Heart J*. 41:255-323.
2. Lavryniuk V. Ye., Andriichuk O. Ya., Pykaliuk V. S., Hreida N. B., Andriichuk Ya. I. Physical activity in the primary prevention of cardiology diseases and certain cardiovascular risk factors from the position of evidence-based medicine. *Rehabilitation & Recreation*. Рівне: Видавничий дім «Гельветика», 2023. №17. С.92-101. DOI <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2023.17.10>
3. Visseren FLJ, Mach F, Smulders YM, Carballo D, Koskinas KC, Bäck M, Benetos A, Biffi A, Boavida JM, Capodanno D, Cosyns B, Crawford C, Davos CH, Desormais I, Di Angelantonio E, Franco OH, Halvorsen S, Hobbs FDR, Hollander M, Jankowska EA, Michal M, Sacco S, Sattar N, Tokgozoglul, Tonstad S, Tsioufis KP, van Dis I, van Gelder IC, Wannan C, Williams B. (2021). ESC National Cardiac Societies; ESC Scientific Document Group. 2021 ESC Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice. *Eur Heart J*. 42(34):3227-3337.
[doi: 10.1093/eurheartj/ehab484](https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehab484)
4. Yamagata, K., Hoshino, J., Sugiyama, H. et al. Clinical practice guideline for renal rehabilitation: systematic reviews and recommendations of exercise therapies in patients with kidney diseases. *Ren Replace Ther* 5, 28 (2019). <https://doi.org/10.1186/s41100-019-0209-8>

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.booksmed.com>
2. <http://www.cochrane.org/>
3. <http://ukrcardio.org/>
4. <http://www.consilium-medicum.com.ua/cm/>

5. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/advanced>
6. <http://www.strazhesko.org.ua/advice>
7. <http://www.who.ch>
8. <http://www.nlm.nih.gov>
9. <http://healthgate.com>,
10. <http://www.kfinder.com>
11. <http://php.silverplatter.com>
12. <http://www.accesspub.com>
13. <http://BioMedNet.com>
14. <http://www.healthweb.org>
15. <http://www.pslgroup.com>
16. <http://www.healthgate.com>
17. <http://www.mdconsult.com>
18. www.rmj.net
19. <http://www.riada.kiev.ua/>